

APEL
RADY MIEJSKIEJ WAŁBRZYCHA

z dnia 26 listopada 2020 r.

w sprawie wezwania Prezesa Rady Ministrów do głosowania za przyjęciem
Wieloletnich Ram Finansowych Unii Europejskiej na lata 2021–2027
oraz Funduszu Odbudowy

Kierując się postanowieniami Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, która w preambule stanowi o „... *potrzebie współpracy ze wszystkimi krajami dla dobra Rodziny Ludzkiej* ...”, natomiast w art. 2 stanowi o tym, że „*Polska jest demokratycznym państwem prawnym, urzeczywistniającym zasady sprawiedliwości społecznej*”, na podstawie § 28 ust. 2 pkt 3 uchwały Nr XLVI/441/13 Rady Miejskiej Wałbrzycha z dnia 28 marca 2013 r. w sprawie uchwalenia Statutu Miasta Wałbrzycha (Dz .Urz. Woj. Doln. z 2013 r. poz. 3027 i poz. 3028 oraz z 2018 r. poz. 6346), Rada Miejska Wałbrzycha postanawia, co następuje:

§ 1.

Rada Miejska Wałbrzycha wzywa: Prezydenta Rzeczypospolitej, Prezesa i członków Rady Ministrów, oraz posłów i senatorów do podjęcia inicjatywy służącej osiągnięciu porozumienia państw członkowskich Unii Europejskiej oraz zobowiązaniu Prezesa Rady Ministrów do głosowania za przyjęciem Wieloletnich Ram Finansowych Unii Europejskiej na lata 2021–2027 oraz Funduszu Odbudowy.

Apel Rady Miejskiej Wałbrzycha stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie apelu powierza się Prezydentowi Miasta Wałbrzycha.

§ 3.

Apel wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Wałbrzychu.

Przewodnicząca Rady
Miejskiej Wałbrzycha

Załącznik do uchwały Rady Miejskiej Wałbrzycha z dnia 26 listopada 2020 r. w sprawie *wezwania Prezesa Rady Ministrów do głosowania za przyjęciem Wieloletnich Ram Finansowych Unii Europejskiej na lata 2021–2027 oraz Funduszu Odbudowy*

**Apel do Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej,
Prezesa i członków Rady Ministrów oraz posłów i senatorów**

Radni Gminy Wałbrzych, w poczuciu odpowiedzialności za wspólnotę lokalną, zaniepokojeni pojawiającymi się w przestrzeni publicznej zapowiedziami zawetowania budżetu Unii Europejskiej, wnoszą o przyjęcie i uznanie kwot wynegocjowanych w wieloletnim budżecie Unii Europejskiej na lata 2021–2027 oraz Funduszu Odbudowy, a także o zobowiązanie Prezesa Rady Ministrów do głosowania za przyjęciem tegoż budżetu oraz funduszu.

Od wielu dekad samorządy terytorialne, realizując zadania własne, otrzymują środki finansowe z budżetu państwa nieadekwatne do skali wykonywanych zadań. Z reguły to niedofinansowanie dotyczy także zadań zleconych. Wysokość niedoszacowania wzrasta z roku na rok, ostatnio w wyniku niekorzystnych zmian w zakresie podatku PIT, CIT, ale również innych zmian, np. w systemie oświaty. Skutki negatywnych dla finansów samorządu terytorialnego decyzji na szczeblu centralnym (jak np. dokonane w lipcu 2019 r. zmiany w podatku PIT) powodują, iż systematycznie spada nadwyżka budżetowa nad wydatkami stałymi, co oznacza wprost zmniejszanie się możliwości inwestowania w rozwój społeczności lokalnej i jakość usług publicznych na jej rzecz.

Z pełną odpowiedzialnością, w oparciu o oficjalne i rządowe dane finansowe informujemy, że miasto Wałbrzych, w związku tylko z ubiegłorocznymi zmianami w zakresie podatku PIT, „straciło” w dochodach w bieżącym roku 8,42 mln zł. Będzie przekładało się to na utratę dochodów w kolejnych latach o coraz wyższą kwotę: w 2021 r. - 12,39 mln zł., w 2022 r. - 12,81 mln zł., w 2023 r. - 13,19 mln zł., i tak dalej. Są to ogromne straty dla miasta, gdyż sumując tylko najbliższe 5 lat - to kwota ponad 63,96 mln zł. Dla naszego miasta oznacza to, że nie wykonamy wielu od lat oczekiwanych przez mieszkańców inwestycji, takich jak: budowa basenu odkrytego dla wałbrzyszan, budowa żłobka dla dzieci w dzielnicy Sobiećcin, odbudowa stadionu sportowego na Nowym Mieście, czy budowa schroniska dla zwierząt przy ul. Beethovena w Wałbrzychu. Pojawiają się także istotne problemy w realizacji bieżących zadań publicznych, związane z koniecznością modernizacji budynków szkół, terenów sportowych przy szkołach, mieszkań komunalnych, terenów zielonych; dotyczy to także najważniejszych kwestii dostosowania działalności miasta do wymagań ustawy o elektromobilności i paliwach alternatywnych. Zagrożona staje się też realizacja zadań związanych z niską emisją i małą retencją.

To gmina, jako podstawowa jednostka samorządu terytorialnego, tworzy warunki dla rozwoju każdej dziedziny życia ważnej dla człowieka - mieszkańca gminy, powiatu, województwa, kraju. Bez stabilnego rozwoju gmin nie będzie stabilnego rozwoju kraju. Z kolei do stabilnego rozwoju gmin niezbędne jest wiele czynników, ale przede wszystkim realizacja podstawowej

zasady konstytucyjnej wyrażonej w art. 167 ust. 1 Konstytucji R.P. - adekwatności środków do zakresu nałożonych zadań publicznych.

Niestabilność fundamentów działania polskich samorządów, w tym brak zapewnienia odpowiedniego finansowania zadań własnych i zleconych, na przestrzeni ostatnich dekad była rekompensowana środkami pomocowymi z Unii Europejskiej. To właśnie dostęp do **wielkich środków finansowych (163 mld euro)** - począwszy od funduszy przedakcesyjnych - zapewnił silne wsparcie polskich reform, ukierunkowując je na zrównoważony rozwój. Poszczególne gminy pozyskując dotacje i dopłaty w ramach licznych programów operacyjnych mogły, bez kolejnego obciążania finansów samorządu, zadbać o nowe inwestycje w zakresie lokalnego transportu zbiorowego, wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji i odprowadzania ścieków, pomocy społecznej, edukacji publicznej (żłobki, przedszkola i szkoły), kultury fizycznej i turystyki, zieleni gminnej, ochrony środowiska, ochrony zdrowia, dróg gminnych, ulic i mostów, czy też oświaty i edukacji oraz pomocy społecznej. Mogły zadbać o rozwój podmiotowy społeczności lokalnej, stwarzając każdemu szanse na indywidualny rozwój. Uwzględniając stan naszego państwa, tylko dalsza możliwość korzystania ze środków finansowych Unii Europejskiej w kolejnych latach zapewni uruchomienie lokalnych, wciąż jeszcze zbyt słabo wykorzystanych potencjałów.

Nie ma w zasadzie w Wałbrzychu, zapewne i w innych polskich gminach, inicjatywy, która w latach 2014–2020 nie została wsparta bezpośrednio lub pośrednio przez środki finansowe z Unii Europejskiej. Łącznie miasto pozyskało 800 mln euro netto, które zainwestowano w projekty materialne i niematerialne. Dlatego też wynegocjowane obecnie kwoty, jak wskazywano w oficjalnych komunikatach z udziałem Prezesa Rady Ministrów, w wieloletnim budżecie Unii Europejskiej oraz Funduszu Odbudowy w wysokości 159 mld euro wsparcia na rzecz Polski, są w naszej ocenie niebywałą szansą dla rozwoju nie tylko całej Polski i ogólnokrajowych przedsięwzięć, ale także dla naszego miasta i jego mieszkańców. Tylko porozumienie w sprawie wieloletniego budżetu na lata 2021-2027 oraz Funduszu Odbudowy zapewni kolejny stały dopływ europejskich środków, które pozwolą na realizację następnych potrzebnych inicjatyw dla naszego miasta i jego mieszkańców.

W społecznościach lokalnych szczególnie oczekiwany jest Fundusz Odbudowy, który ma zapewnić sfinansowanie odbudowy i pobudzenia gospodarki po obecnej stagnacji. Fundusz Odbudowy ma wesprzeć walkę ze skutkami obecnej pandemii, pobudzić inwestycje i ochronić miejsca pracy. Polska gospodarka i polscy/wałbrzyscy przedsiębiorcy mocno ucierpieli w wyniku obostrzeń wprowadzonych w związku z pandemią koronawirusa SARS-CoV-2. Nadal realne jest zagrożenie powszechnego upadku firm, mieszkańcy tracą pracę, pogarsza się sytuacja bytowa Polaków, wałbrzyszan. Wiele przemawia za tym, że w kraju jesteśmy z jednej strony w stanie poważnego zagrożenia zdrowia publicznego, z drugiej na skraju gospodarczej, społecznej i finansowej katastrofy. Społeczności lokalne i regionalne bez dostępu do narzędzi finansowych, które ułatwią odbudowę społeczno-gospodarczego potencjału po kryzysie spowodowanym pandemią, nie poradzą sobie same w warunkach niestabilnej polityki finansowej. Zachwiana zostanie zwłaszcza ciągłość podstawowych usług publicznych i rozwój infrastruktury technicznej oraz społecznej, a to może prowadzić do degradacji istniejącej infrastruktury technicznej i społecznej.

Obiektywnie, jedyną obecnie realną szansą na odbudowę polskiej i lokalnej gospodarki oraz realnym wsparciem dla przedsiębiorców są właśnie fundusze unijne.

Jako radni Gminy Wałbrzych wyrażamy głębokie zaniepokojenie możliwością zawetowania zwłaszcza tych funduszy unijnych, które w Wieloletnich Ramach Finansowych, jak również w Funduszu Odbudowy, mają być przeznaczone na proces sprawiedliwej transformacji na obszarach pogórnich oraz wsparcie inwestycji służących ochronie środowiska, klimatu oraz finansowania procesów modernizacji rolnictwa i przemysłu. Te ogromne, znacznie większe od dotychczas pozyskanych, środki finansowe są szczególnie oczekiwane w miastach takich jak Wałbrzych, który ponad 20 lat temu po zamknięciu kopalń dawnego Dolnośląskiego Zagłębia Węglowego i likwidacji przemysłu górniczego, pomimo wielu deklaracji i werbalnych zobowiązań kolejnych władz rządowych, został pozostawiony bez wsparcia ze strony państwa.

Ukierunkowane wsparcie, jakim jest Fundusz Sprawiedliwej Transformacji, ma nam pomóc zrekompensować również negatywne skutki transformacji społeczno-gospodarczej, z którymi walczymy od lat. Wałbrzych, jako jeden ze stu regionów w kraju, dzięki tym środkom ma szansę po latach zniwelować skutki transformacji politycznej, gospodarczej, energetycznej oraz obecnej polityki klimatycznej. Komisja Europejska słusznie zauważyła, że wyludnienie, ubóstwo, a także porzucone problemy geologiczne związane z podziemnymi strukturami górniczymi uniemożliwiają skuteczny rozwój naszego regionu. Przygotowane przez nas wstępne projekty w ramach Terytorialnego Planu Sprawiedliwej Transformacji dotyczą wielu zagadnień, które mają łagodzić powstałe przed laty i porzucone przez władze rządowe problemy społeczne, gospodarcze i środowiskowe.

W przypadku weta poniższe programy i projekty nie będą mogły być realizowane w Wałbrzychu :

- 1) zbudowanie niezbędnej stacji uzdatniania wody pokopalnianej dla Wałbrzyskiego Związku Wodociągów i Kanalizacji,
- 2) dopłaty do wymiany pieców węglowych dla mieszkańców Wałbrzycha,
- 3) finansowanie indywidualnych instalacji fotowoltaicznych w domkach jednorodzinnych i budynkach wspólnotowych,
- 4) likwidacja kotłów węglowych w ciepłowniach na terenie Wałbrzycha,
- 5) zakup nowoczesnych autobusów ekologicznych z wykorzystaniem energii elektrycznej i wodoru,
- 6) finansowanie działań badawczych i innowacji oraz wspierania transferu zaawansowanych technologii, służących rozwojowi nowoczesnej gospodarki w Wałbrzychu i subregionie wałbrzyskim,
- 7) rewitalizacja kompleksowa w dzielnicy Sobięcin, Podgórze obejmująca budynki komunalne i przestrzeń publiczną;
- 8) program modernizacji i podnoszenia jakości instalacji segregacyjnej (RIPOK) przy ul. Bethovena w ramach rozwoju gospodarki o obiegu zamkniętym;

Te ambitne, oczekiwane przez mieszkańców projekty, nie będą mogły być zrealizowane bez wsparcia zewnętrznego w postaci środków finansowych z Unii Europejskiej.

Z uwagi na powyższe, jako radni Gminy Wałbrzych apelujemy o zawarcie porozumienia w sprawie budżetu Unii Europejskiej na lata 2021-2027 oraz Funduszu Odbudowy, a także

zobowiązanie Prezesa Rady Ministrów do głosowania za przyjęciem Wieloletnich Ram Finansowych Unii Europejskiej na lata 2021–2027 oraz Funduszu Odbudowy. W konsekwencji do niekorzystania z prawa weta, które pozbawiłoby nas niezbędnego finansowego wsparcia w ramach wspomnianego budżetu i funduszu, tak koniecznego w aktualnej sytuacji kraju, a przy tym mogłoby zmarginalizować pozycję naszego kraju na arenie międzynarodowej.